

LES LLÀGRIMES DEL SEGRE

Carregada amb un sac a l'esquena, la Isaura baixava cada dia fins a la riba del Segre. Privada dels jocs d'infants, la seva vida era al riu on recollia canyís per vendre a la plaça del Mercadal. Sovint, mentre feinejava, entonava cançons tristes; des de feia temps, la pobresa i la malaltia causaven estralls entre la seva gent de Balaguer i no veia cap esperança d'un futur millor. Si ella pogués fer-hi alguna cosa... Però res estava a les mans maltractades d'aquella minyona de cor generós que no era més que una pobra recol·lectora de canyissar.

Un vespre, un cop net i lligat el senill, la Isaura va apropar-se a la riba. Embadalida per la bellesa de les aigües transparents, va seure sobre una roca i es va posar a cantar la cançó més trista que mai havia sortit dels seu llavis. Les llàgrimes li van regalimar galtes avall i van caure al riu, barrejant la seva amarga salabor amb el corrent fred de les muntanyes. Un ventijol es va girar vora la riba i li va semblar que el canyís es movia i l'envoltava, talment la volgués abraçar. Aleshores, va sentir una veu suau com un murmuri de vent: Isaura, Isaura. No veia a ningú, però la crida persistia. Isaura. Isaura. Es va apropar on li semblava sentir la veu, però allà només hi havia canyissa escampada vora l'aigua.

—Digau. Qui sou? —va preguntar, esporuguida.

Aleshores va sentir allò que mai explicaria a ningú per si la prenien per boja.

—He sentit el teu cant trist i he tastat les llàgrimes que has vessat per la gent del teu poble que pateix fam, malures i pena. Talla una canya de senill, fes-ne una flauta i, d'aquí tres nits, torna. Quan sigui ben fosc, toca sense parar la mateixa melodia que avui t'ha fet plorar.

La Isaura, sorpresa, no va gosar contradir aquell estrany mandat. I, tal com li havia

requerit, va tallar una tija de canyís i en va construir una flauta.

Tres dies més tard, quan el sol es va pondre, es va dirigir d'amagat cap aquell racó escondit on li semblava que el riu li havia parlat.

Quan ja era ben fosc, la Isaura va treure la flauta i va tocar aquella melodia tan sentida que cantava la pena del seu poble. El so que emanava del flautí era tan dolç i suau que la Isaura es va emocionar. I, amb les seves primeres llàgrimes, el cel també va començar a plorar. Primer va ser una estrella que, fugaç, es va desprendre de la negra nit. I després una altra. I una més. I, a mesura que la melodia s'escampava per la vall, la Isaura va veure, amb els ulls negats, com milers d'estrelles queien dins el riu. Llàgrimes vives i daurades que també ploraven la dissort del seu poble. I així, fins a l'alba.

Al matí, a la plaça de Balaguer només es parlava d'aquella música misteriosa que havia acompanyat el son dels vilatans i d'una estranya pluja d'estels mai vista. Tothom feia les seves cavil·lacions; només la Isaura callava darrere un gros feix de canyís.

Esvarats, van arribar un grup d'homes del riu que asseguraven que, aquella nit, havia esdevingut un miracle. Entre la sorra de la llera, havien aparegut pedretes d'or que brillaven com el sol del migdia i que, per menudes que fossin, traurien de pena la gent de Balaguer quan les venguessin als comerciants que anaven cap a Lleida.

Tothom va córrer cap al riu. Només la Isaura es va quedar a la plaça, darrere la seva estesa de canyís. Dins la butxaca del davantal encara hi duia la flauta. La va acariciar mentre les aigües fredes del Segre s'obrien camí enllà. La Isaura va somriure. El riu li havia regalat la seva veu i un grapat de llàgrimes d'or.

En clau de mot